

Editörden: Eğitim Araştırmalarında Kalite Denetimi ve Stratejik Araştırmaların Rolü

Son yıllarda ulusal ve uluslararası akademik, siyasi ve ekonomi çevrelerinde kamusal, sosyal ve ekonomik politikaları belirleme sürecinde stratejik araştırmalar oldukça önemli bir yer tutmaya başlamıştır. Üniversiteler, kamu kuruluşları, siyasi partiler ve iş çevreleri verimliliklerini ve üretim kapasitelerini artırmayı hedef alan kısa, orta ve uzun vadeli planlama çalışmalarını “stratejik araştırma” adı altında yürütmektedirler. Bu kurum ve kuruluşların stratejik araştırmaları planlama ve program geliştirme aracı olarak da kullanıldığı görülmektedir.

Bunun yanı sıra stratejik araştırmalar “Think Tank” adı verilen düşünce örgütleri yada sivil toplum kuruluşları tarafından üretilen, belirli bir ekonomik, askeri veya siyasi grubunun yada ideolojik sistemin varolma sürecini ve etkinliğini arttırmayı amaçlayan raporlar olarak da kullanılmaktadırlar.

Uluslararası akademik ve eğitim çevrelerince son yıllarda yayınlanan stratejik araştırmaların özellikle gelişmiş olan ülkelerde eğitim politikalarını büyük ölçüde etkilediğine ve yönlendirdiğine şahit olmaktayız (Davies 1999; Atkinson 2000.) Bu tür stratejik çalışmalar bilimsel araştırmaları ideolojik, sübjektif ve politik etkilerden “arındırma” amacıyla “bilimsel metod” kullanma yolunun seçilmesi konusunda politikalar oluşturmayı hedeflemiş, ve de “bilimsel kanıt ve veri”nin önemi konusunda yeni tartışmaların başlamasına sebebiyet vermişlerdir (Oakley 2002; Slavın 2002; Feuer et al., 2002; Simons 2003; Cutspec 2004; Thomas & Pring 2004). Bu tür çalışmalar gelişmiş pek çok ülkedeki eğitim bakanlıkları tarafından desteklenmiş ve bu çalışmalarda belirtilen uyarılar doğrultusunda hareket etmeyen üniversiteler ve eğitim çevrelerine ekonomik ve siyasi yaptırım uygulanması konusunda bakanlıklarca resmi kararlar alınmıştır.

Örneğin, İngiltere’de Eğitim ve Çalışma Bakanlığı (Department for Education and Employment) ve Eğitimde Standartlar Kurumu (the Office for Standards in Education) tarafından yayınlanan stratejik raporlarda eğitim araştırmalarının kalitesi ve güvenilirliği konusunda büyük şüphelerin olduğu vede eğitim araştırmalarının İngiliz hükmetine eğitim politikaları geliştirmesi konusunda neredeyse hiçbir olumlu öneri getiremediği belirtilmiştir (Tooley and Varby 1998). Adı geçen raporlar doğrultusunda İngiliz üniversiteleri ve akademik çevreleri eğitim araştırmalarına belirli standartlar getirmek üzere harekete geçmiş vede deneysel ve nicel metodolojilere dayalı araştırmaların ekonomik olarak desteklenmesi ve yaygınlaştırılması konusunda kararlar almışlardır. Londra Eğitim Enstitüsü (Evidence for Policy and Practice Information and Coordinating Centre at the Institute of Education, London) tarafından hazırlanan stratejik raporda alınan kararlar bu konudaki en önemli örneklerden biri olarak görülebilir (Oakley 2002; Evans & Benefield 2001; Hammersley 2001).

İngiltere’de eğitim araştırmaları üzerine yaşanan bu tür tartışmaların benzerleri, Amerika Birleşik Devletleri’nde Federal Hükümet tarafından 2001 yılında çıkarılan İlköğretim ve Ortaöğretim Yasası (No Child Left Behind Act of 2001) sonrası ortaya çıkmaya başlamıştır. Yasa federal hükümet tarafından desteklenecek eğitim araştırmalarında kullanılması gereken yöntem ve metodolojiler konusunda “altın kurallar” adı verilen bir seri katı kurallar ortaya koymuştur. Bu kurallar federal hükümetin sadece nicel ve deneysel (experimental, quasi-

experimental and survey) eğitim araştırmalarını “bilimsel” olarak nitelemesi ve ekonomik olarak bu tür çalışmaları destekleyeceğini açıklamasından ötürü büyük tartışmalara sebebiyet vermiştir. Yasa özellikle liberal sol akademik çevreler tarafından nitel araştırmalara ve liberal eğitim modellerine karşı alınmış politik bir karar olarak görülmüş ve bir an önce değiştirilmesi gerektiği konusunda teklifler sunulmuştur. ABD Eğitim Bakanlığı akademik çevrelerden gelen tepkiler sonucunda Ulusal Araştırma Konseyi’ni (National Research Council) yeni bir stratejik rapor hazırlaması konusunda davet etmiş ve Konsey 2002 yılında eğitim araştırmalarının “bilimsel” olarak adlandırılabilmesi için uyulması gereken kuralları içeren bir rapor yayınlamıştır. Ancak bu stratejik rapor eğitim araştırmaları üzerine süren tartışmaların durmasını engellemeye yeterli olamamıştır (NRC 2002; Feuer et al., 2002; Erickson & Gutierrez 2002; Eryaman, 2006).

Uluslararası düzeyde eğitim araştırmalarının kalitesi, kalite standartlarının belirlenmesi, ve bilimsel veri ve yöntemin önemi konusunda yapılan tartışmaların er yada geç Türk akademik çevreleri ve resmi kurumlar tarafında göz önüne alınıp tartışmaya açılacağı aşikardır. Bu süreç içerisinde dergimiz, yayınlacağı akademik çalışmalar ve stratejik raporlarla “Türk Eğitim Sistemi” ve “Türkiye’de Bilimsel Araştırmaların Kalite Değerlendirmesi” konularında eğitimciler, akademisyenlere ve eğitim politikası üretme yükümlülüğünde olan resmi ve siyasi kuruluşlara gerekli teorik ve pratik desteği vermeye çalışacaktır.

Yayın hayatına Ekim-2006 sayısıyla “merhaba!” diyen dergimizin, ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim ve sosyal bilimlere teori ve pratik alanlarında önemli katkılar sağlayacağı inancını taşımaktayız. Bizlerde bu inancın oluşmasını sağlayan en büyük etken, yayın kurulunda yer alan değerli akademisyenlerin bizlere vermiş olduğu sonsuz destektir. Vermiş oldukları destekten ötürü yayın kurulu üyelerimize teşekkür etmeyi bir borç biliriz. Bunun yanı sıra, dergimizin yayın hayatına geçmesinde bizlere önemli katkılar sağlayan ve yardımlarını esirgemeyen değerli professor Bertram Chip Bruce’a ve Illinois Üniversitesi’nde faaliyet gösteren [Community Informatics Initiative](#) ve [Community Inquiry Laboratories](#) adli akademik organizasyonlara özellikle şükranlarımızı sunarız.

Dergimizin yayın kurulu adına, dergimizin ilk sayısını, Türk ve İslam geleneğinin düşünce önderleri olan Mevlana, Yunus Emre, Farabi, Gazali, İbn-i Rüşd ile eğitimciler bilimsel verinin ve eleştirel aklın ışığında bir Türk Eğitim Sistemi emanet ve vasiyet eden Mustafa Kemal Atatürk’e ithaf etmek isteriz.

Derginin editörleri olarak sizlerden ilk sayımızdaki makaleler konusunda görüşlerinizi, gelecek ve özel sayılarımıza katkılarınızı beklemekteyiz.

Saygılarımızla,

Leyla Küçükahmet
Editör

Haluk Soran
Editör

Mustafa Yunus Eryaman
Yardımcı Editör

References

- Atkinson, E. (2000). In defence of ideas, or why ‘what works’ is not enough. *British Journal of Sociology of Education* 21, 317-330.
- Cutspec, P. A. (2004). Bridging the research-to-practice gap: Evidence-based education. *Centerscope: Evidence-Based Approaches to Early Childhood Development*, 2(2), 1-8.
- Davies, P. (1999). What is Evidence-based Education? *British Journal of Educational Studies* 47, 108–121.
- Evans, J., & Benefield, P. (2001). Systematic reviews of educational research: Does the medical model fit? *British Educational Research Journal* 27, 527–541.
- Erickson, F., & Gutierrez, K. (2002). Culture, rigor, and science in educational research. *Educational Researcher* 31(8), 21-24.
- Eryaman, M. Y. (2007). Traveling Beyond Dangerous Private and Universal Discourses: Radioactivity of Radical Hermeneutics and Objectivism in Educational Research. *Qualitative Inquiry*. 12 (5).
- Feuer, M., Towne, L., & Shavelson, R. (2002). Scientific culture and educational research. *Educational Researcher* 31, 4–14.
- Hammersley, M. (2001). On “systematic” reviews of research literatures: A “narrative” response to Evans & Benefield. *British Educational Research Journal* 27, 543–554.
- Hillage Report (1998). *Excellence in research on schools*. University of Sussex: Institute for Employment Studies.
- NRC (National Research Council) (2002). *Scientific research in education*. Washington, DC: National Academy Press.
- Oakley, A. (2002). Social science and evidence-based everything: The case of education. *Educational Review* 54(3), 277-286.
- Simons, H. (2003). Evidence-based practice: Panacea or over promise? *Research Papers in Education* 18(4), 303-311.
- Simons, H., Kushner, S., Jones, K., & James, D. (2003). From evidence-based practice to practice-based evidence: The idea of situated generalization. *Research Papers in Education Policy and Practice* 18(4), 347–365.
- Slavin, R. E. (2002). Evidence-based educational policies: Transforming educational practice and research. *Educational Researcher* 31(7), 15-21.
- Slavin, R. E. (2004). Education research can and must address “what works” questions. *Educational Researcher* 33(1), 27–28.
- Thomas, G., & Pring, R. (eds) (2004). *Evidence-Based Policy and Practice*. Milton Keynes: Open University Press.
- Tooley, J. & Darby, D. (1998). *Educational research: An OFSTED critique*. London: OFSTED.